

ЗАТВЕРДЖЕНО
Вченою радою ОДУВС
(протокол від 23.09.2024 року № 2)

ВВЕДЕНО В ДІЮ
наказом ОДУВС
від 24.09.2024 року № 467

ПОЛОЖЕННЯ
про порядок підготовки здобувачів ступеня доктора філософії
в Одеському державному університеті внутрішніх справ

1. Загальні положення

1.1. Це Положення визначає механізм підготовки здобувачів вищої освіти на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти з метою здобуття ступеня вищої освіти доктора філософії в Одеському державному університеті внутрішніх справ (далі – Університет).

1.2. Організацію прийому на навчання здобувачів вищої освіти здійснює Приймальна комісія Університету.

1.3. Організацію підготовки здобувачів вищої освіти забезпечує відділ аспірантури (ад'юнктури) і докторантури Університету.

1.4. Здобувач ступеня доктора філософії (далі - здобувач) - особа, яка виконує у закладі вищої освіти освітньо-наукову програму, з метою здобуття наукового ступеня доктора філософії.

1.5. Підготовка здобувачів наукового ступеня доктора філософії здійснюється: в аспірантурі - за очною (денною, вечірньою) або заочною формою навчання та в ад'юнктурі - за очною (денною) формою навчання; поза аспірантурою (для осіб, які провадять наукову, науково-технічну або науково-педагогічну діяльність за основним місцем роботи у відповідному закладі вищої освіти (науковій установі).

1.6. Безпосередніми замовниками на здійснення підготовки наукових та науково-педагогічних кадрів за державним замовленням є підрозділи МВС, територіальні органи з надання сервісних послуг МВС, заклади, установи і підприємства, що належать до сфери управління МВС, а також центральний орган управління Національної поліції України, її територіальні органи, підприємства, установи й організації, які належать до сфери її управління.

1.7. Здобуття наукового ступеня доктора філософії працівниками інших міністерств, центральних органів виконавчої влади та цивільними особами здійснюється на підставі відповідного контракту (договору) за кошти фізичних або юридичних осіб на денній або заочній формах навчання.

1.8. Фінансування підготовки здобувачів вищої освіти в Університеті здійснюється за рахунок коштів:

– державного бюджету (підготовка здобувачів вищої освіти із числа державних службовців та працівників підрозділів апарату МВС, територіальних органів з надання сервісних послуг МВС, закладів, установ і підприємств, що належать до сфери управління МВС, а також центрального органу управління Національної поліції України, її територіальних органів, підприємств, установ та організацій, які належать до сфери її управління;

– фізичних або юридичних осіб – на умовах контракту (договору) (для всіх інших категорій здобувачів вищої освіти).

1.11. Нормативний строк підготовки доктора філософії в аспірантурі (ад'юнктурі) незалежно від форми здобуття освіти становить чотири роки.

1.12. Для врегулювання відносин між здобувачем та Університетом укладається контракт (договір) на весь строк навчання.

1.13. Провадження освітньої діяльності на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти здійснюється закладами на підставі отриманої ліцензії. До загального ліцензованого обсягу зараховуються особи, які здобувають ступінь вищої освіти доктора філософії поза аспірантурою (ад'юнктурою).

1.14. Науковий керівник здійснює наукове керівництво за науковою роботою аспіранта (ад'юнкта) над дисертацією, проведенням його власного наукового дослідження, надає консультації щодо змісту і методології наукових досліджень аспіранта (ад'юнкта), контролює виконання індивідуального плану наукової роботи і відповідає перед вченою радою Університету за належне та своєчасне виконання обов'язків наукового керівника.

1.15. У разі переведення наукового керівника на іншу кафедру (лабораторію) Університету (або у разі реорганізації кафедри (факультету), аспірант перезакріплюється за кафедрою (лабораторією), дотичною до спеціалізації наукового напрямку здобувача.

1.16. Вчений, який є доктором наук, може здійснювати одночасне наукове консультування (керівництво) не більше п'яти здобувачів, у тому числі не більше трьох здобувачів наукового ступеня доктора наук.

1.17. Вчений, який є доктором філософії (кандидатом наук), може здійснювати одночасне наукове керівництво не більше трьох здобувачів ступеня доктора філософії.

1.18. На здійснення наукового керівництва роботою над дисертацією одного аспіранта (ад'юнкта, здобувача ступеня доктора філософії) науковому керівникові щороку відводиться навантаження у межах норм часу наукової роботи, встановлених закладом для науково-педагогічних працівників (у межах основного навантаження - для наукових працівників).

1.19. Рішенням вченої ради аспіранту (ад'юнкту) може бути призначено два наукових керівники з відповідним розподілом навантаження та обов'язків між ними або змінено наукового керівника.

1.20. У разі відмови наукового керівника від роботи зі здобувачем, кафедра (лабораторія), до якої прикріплено здобувача, в місячний строк має подати всі необхідні документи (умотивоване клопотання керівника (консультанта) та звіт про виконану роботу) для призначення нового наукового керівника (консультанта).

1.21. Вчена рада Університету не менше ніж один раз на рік розглядає питання про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та в Університеті, переглядає склад наукових керівників та усуває від наукового керівництва тих керівників, які не забезпечують якісної підготовки аспірантів (ад'юнктів), допустили порушення академічної доброчесності, вирішує питання про призначення, у разі необхідності, другого наукового керівника.

1.22. Питання про зміну наукового керівника, призначення другого наукового керівника, звільнення наукового керівника від виконання обов'язків, розглядається відповідною профільною кафедрою (лабораторією). Дане питання може порушувати перед кафедрою (лабораторією) сам аспірант (ад'юнкт), науковий керівник, кафедра (лабораторія), начальник відділу аспірантури (ад'юнктури) і докторантури, про що

готується наказ про зміну наукового керівника.

З метою забезпечення ефективної підготовки здобувача заклад змінює наукового керівника, зокрема у разі:

припинення ним трудової діяльності на наукових або науково-педагогічних посадах;

неспроможності виконувати свої повноваження за станом здоров'я або його смерті;

невиконання своїх обов'язків;

відмови надавати висновок за результатами наукового керівництва;

прийняття в установленому порядку рішення про позбавлення права участі в підготовці та/або атестації наукових кадрів;

притягнення до академічної відповідальності за порушення академічної доброчесності відповідно до законодавства;

спільного бажання наукового керівника і здобувача;

в інших випадках, передбачених законодавством.

1.23. Особам, яких зараховано на очну (денну) форму навчання до за державним замовленням, з дня їх зарахування призначається грошове забезпечення, в установленому МВС України порядку.

1.24. Здобувачам вищої освіти можуть бути призначені в установленому порядку іменні стипендії, засновані Верховною Радою України, Президентом України, Кабінетом Міністрів України, іншими державними та недержавними органами, підприємствами, установами й організаціями, або на честь видатних діячів науки, культури, освіти, громадських діячів.

1.25. Тематика дисертаційних досліджень здобувачів вищої освіти, підготовка яких здійснюється за державним замовленням, має відповідати тематиці наукових досліджень і науково-технічним (експериментальним) розробкам Університету та повинна погоджуватися з Державним секретарем МВС.

1.26. Підготовка у відділі аспірантури (ад'юнктури) і докторантури завершується захистом наукових досягнень здобувача у разовій спеціалізованій вченій раді.

Аспірант (ад'юнкт) у разі дострокового захисту дисертації відраховується з Університету з дати набрання чинності наказом закладу про видачу диплома доктора філософії відповідно до законодавства з отриманням одноразової виплати в сумі залишку стипендії, передбаченої у бюджеті закладу на відповідний рік підготовки.

1.27. Здобувач наукового ступеня доктора філософії, який раніше навчався в аспірантурі (ад'юнктурі) за державним замовленням і не захистив дисертацію або був відрахований з неї достроково, має право на повторний вступ до аспірантури (ад'юнктури) за державним замовленням, за умови відшкодування коштів, витрачених на його навчання, у встановленому законодавством порядку.

1.28. Здобувача, який раніше навчався в аспірантурі (ад'юнктурі) та вчасно не захистив дисертацію або був відрахований з неї достроково, може бути допущено до проведення попередньої експертизи дисертації лише на умовах контракту (договору).

1.29. Підготовка іноземців та осіб без громадянства в аспірантурі (ад'юнктурі) докторантурі (за наявності ліцензії) здійснюється:

– на підставі міжнародних договорів України та/або міжнародних програм

обміну чи академічної мобільності;

– за рахунок коштів юридичних та фізичних осіб (на умовах контракту).

1.30. Освітньо-наукова програма, за якою здійснюється підготовка здобувачів наукового ступеня доктора філософії, складається з освітньої та наукової складових.

1.31. Освітня складова освітньо-наукової програми спрямована на досягнення 8 рівня Національної рамки кваліфікацій та повинна містити інформацію про перелік та обсяг освітніх компонентів у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (30-60 кредитів), їх послідовність, форми організації освітнього процесу, види та обсяг навчальних занять, графік освітнього процесу, форми поточного і підсумкового контролю.

Освітньо-наукова програма є основою для формування аспірантом (ад'юнктом) індивідуального навчального плану та індивідуального плану наукової роботи, які погоджуються з науковим керівником та затверджуються вченою радою закладу протягом двох місяців з дня зарахування особи до закладу для підготовки в аспірантурі (ад'юнктурі).

1.32. Вивчення аспірантами (ад'юнктами) освітніх компонентів може здійснюватися на базі закладу, до якого зарахований аспірант (ад'юнкт), а також в рамках реалізації права на академічну мобільність - на базі інших закладів.

1.33. Невиконання індивідуального навчального плану, зокрема порушення строків його виконання без поважних причин, передбачених законодавством, порушення умов договору або академічної доброчесності є підставою для ухвалення закладом рішення про відрахування аспіранта (ад'юнкта).

1.34. Наукова складова освітньо-наукової програми є її невід'ємною частиною, що реалізується у вигляді індивідуального плану наукової роботи аспіранта (ад'юнкта) та передбачає проведення власного наукового дослідження під керівництвом одного або двох наукових керівників та оформлення його результатів у вигляді дисертації відповідно до вимог згідно із законодавством.

Індивідуальний план наукової роботи та тема дисертації погоджуються здобувачем з його науковим керівником (керівниками) і після обговорення кафедрою, відділом, лабораторією затверджуються вченою радою закладу або вченою радою відповідного структурного підрозділу закладу протягом двох місяців з дня зарахування здобувача до закладу для підготовки в аспірантурі (ад'юнктурі). У разі потреби тема дисертації може бути уточнена та затверджена у новій редакції після обговорення кафедрою, відділом, лабораторією.

1.35. Протягом строку навчання в аспірантурі (ад'юнктурі) і докторантурі аспірант (ад'юнкт) повинен виконати освітню і наукову складові освітньо-наукової програми, зокрема здобути теоретичні знання, уміння, навички та інші компетентності, достатні для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, оволодіти методологією наукової та педагогічної діяльності, а також провести власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та/або практичне значення, опублікувати наукові публікації за темою дисертації, підготувати дисертацію та пройти процедуру атестації разовою спеціалізованою вченою радою на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації.

1.36. Стан підготовки дисертації здобувача до захисту визначається науковим

керівником (або консенсусним рішенням двох керівників).

Не пізніше ніж протягом дев'яти місяців до завершення нормативного строку навчання за акредитованою освітньо-науковою програмою здобувач:

1) отримує довідку про виконання освітньо-наукової програми і висновок наукового керівника (керівників) з оцінкою роботи здобувача у процесі підготовки дисертації та виконання індивідуального плану наукової роботи та індивідуального навчального плану;

2) звертається до структурного підрозділу закладу, що виконує відповідну освітньо-наукову програму та здійснює підготовку здобувача, з письмовою заявою про отримання висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації. До заяви додаються дисертація в друкованому вигляді та електронній формі, наукові публікації (або їх копії), в яких висвітлено наукові результати дисертації, довідка про виконання освітньо-наукової програми та висновок наукового керівника (керівників).

1.37. Підготовка в аспірантурі (ад'юнктурі) докторантурі завершується отриманням диплома доктора філософії після публічного захисту дисертації в разовій спеціалізованій вченій раді.

2. Права та обов'язки здобувачів наукового ступеня доктора філософії

2.1. Здобувачі вищої освіти виконують обов'язки та користуються правами, визначеними Законами України «Про освіту», «Про вищу освіту» та іншими нормативно-правовими актами. З метою належного проведення наукових досліджень здобувачі вищої освіти також мають права на:

вільний доступ до всіх видів відкритої науково-технічної інформації, наявної у закладах, бібліотеках і державних архівах України;

отримання методичного і змістовного наукового (керівництва) щодо власного дослідження від наукового (керівника/керівників);

безпечні та нешкідливі умови для проведення наукових досліджень, забезпечення належно обладнаним місцем для наукової роботи;

академічну мобільність та наукове стажування, що реалізуються відповідно до законодавства;

переведення до іншого закладу вищої освіти;

поновлення або зарахування;

академічну та соціальну відпустку відповідно до законодавства;

трудова діяльність у позанавчальний час відповідно до законодавства;

участь у науковій діяльності кафедр (лабораторій), до яких їх прикріплені, а також у роботі юридичних клінік, наукових товариств (рад) молодих учених тощо;

обрання до органів самоврядування Університету;

участь у конкурсах на здобуття грантів, премій, нагород та відзнак Верховної Ради України, Президента України, Кабінету Міністрів України, МОН та МВС України, Національної академії наук України, громадських міжнародних організацій тощо;

відвідування будь-яких видів занять, що проводяться в Університеті, які можуть сприяти успішному проведенню наукового дослідження;

залучення до колегіального оцінювання і самооцінювання;

вибір наукового керівника (двох наукових керівників);

вибір дисциплін з Каталогу вибіркових компонентів, обсяг яких має бути не менше 25% кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи від загального обсягу освітньо-наукової програми;

безпечні та нешкідливі умови для проведення наукових досліджень, забезпечення обладнанням місцем для наукової роботи;

користування навчально-виробничою, науковою, культурно-спортивною, оздоровчою базою Університету тощо.

2.2. З метою забезпечення належного проведення наукових досліджень здобувачі також зобов'язані:

дотримуватися принципів академічної доброчесності, морально-етичних норм і стандартів поведінки дослідників у відповідній галузі, встановлених в Університеті;

виконувати індивідуальний навчальний план;

виконувати індивідуальний план наукової роботи та двічі на рік звітувати про хід його виконання на засіданні кафедри, відділу, лабораторії чи іншого визначеного підрозділу закладу;

підготувати свої наукові досягнення у вигляді дисертації (для здобувачів ступеня доктора філософії) та у вигляді дисертації або наукової доповіді - у разі захисту наукових досягнень, опублікованих у вигляді монографії або сукупності статей у вітчизняних та/або міжнародних рецензованих фахових виданнях (для здобувачів наукового ступеня доктора наук);

виконувати передбачені відповідними правилами та інструкціями вимоги з охорони праці, техніки безпеки, виробничої санітарії та пожежної безпеки.

2.3. Забороняється покладення на здобувачів вищої освіти обов'язків, не пов'язаних з виконанням відповідної освітньо-наукової (наукової) програми.

2.4. Здобувачі можуть брати участь у конкурсах на отримання грантової підтримки наукових досліджень та стипендій, заснованих на честь видатних діячів науки, освіти, культури, громадських діячів, а також заснованих Президентом України, Кабінетом Міністрів України, державними чи недержавними органами, підприємствами, установами чи організаціями.

3. Порядок й умови вступу до докторантури та аспірантури

3.1. Порядок добору, направлення, проведення вступних випробувань та зарахування кандидатів на навчання до відділу аспірантури (ад'юнктури) і докторантури Університету для здобуття наукового ступеня доктора філософії здійснюється на конкурсній основі відповідно до Порядку, Умов прийому на навчання та Правил прийому до університету, що затверджуються щорічно (далі – Правила прийому).

Наведення у правилах прийому переліку акредитованих та неакредитованих освітньо-наукових програм є обов'язковим. Атестація здобувача ступеня доктора філософії можлива лише за акредитованою освітньо-науковою програмою.

3.2. Університет оголошує прийом для підготовки фахівців наукового ступеня доктора філософії у межах ліцензованих обсягів.

3.3. Обсяги прийому до докторантури та аспірантури Університету за державним замовленням щороку визначає МВС України.

3.4. Розподіл державного замовлення на підготовку наукових та науково-

педагогічних кадрів для потреб МВС та Національної поліції України здійснює структурний підрозділ апарату Міністерства внутрішніх справ України, на який покладено виконання завдань, пов'язаних із забезпеченням організації освітньої, наукової, науково-технічної діяльності в ЗВО/НДУ, що належить до сфери управління МВС (далі – уповноважений структурний підрозділ МВС).

3.5. З метою формування державного замовлення на підготовку наукових та науково-педагогічних кадрів Університет не пізніше 1 вересня року, що передуює плановому, надсилає до уповноваженого на те органу пропозиції на підготовку наукових та науково-педагогічних кадрів за державним замовленням за встановленою формою.

3.6. Після затвердження та розподілу обсягів державного замовлення між ЗВО та науково-дослідними установами уповноважений на те орган доводить у встановленому порядку до структурних підрозділів апарату МВС, територіальних органів з надання сервісних послуг МВС, закладів, установ і підприємств, що належать до сфери управління МВС, а також підрозділів персоналу центрального органу управління Національної поліції України обсяги та розподіл затвердженого державного замовлення.

3.7. Обсяги підготовки здобувачів поза державним замовленням та вартість такої підготовки визначає Університет з урахуванням ліцензійного обсягу освітньої діяльності на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти, можливостей забезпечення кваліфікованого наукового керівництва і задоволення освітніх потреб аспірантів за відповідною спеціальністю.

3.8. До ад'юнктури на денну форми навчання за державним замовленням на конкурсній основі приймаються особи, які мають стаж роботи (служби) не менше 2 років після здобуття вищої освіти ступеня «Магістр» (освітньо-кваліфікаційного рівня «Спеціаліст»).

До аспірантури на денну та заочну форми навчання за рахунок коштів юридичних чи фізичних осіб на конкурсній основі приймаються особи, які здобули ступінь вищої освіти «Магістр» або освітньо-кваліфікаційний рівень «Спеціаліст».

3.9. Перелік документів, які необхідні для вступу до аспірантури визначаються Правилами прийому Університету.

3.10. Добір кандидатів на навчання до відділу аспірантури (ад'юнктури) докторантури за державним замовленням, відповідно до визначених уповноваженим на те органом обсягів, здійснюють комплектуючі органи (замовники), які в установленому порядку оформляють їх особові (навчальні) справи та не пізніше ніж за місяць до початку вступних екзаменів надсилають їх до Університету.

3.11. Прийом до відділу аспірантури (ад'юнктури) докторантури здійснюється на конкурсній основі. До вступних випробувань допускаються вступники, які вчасно подали усі визначені Правилами прийому документи.

3.12. Комісія Університету може відмовити особі в допуску до проходження вступних випробувань до відділу аспірантури (ад'юнктури) докторантури у зв'язку з неподанням у встановлений строк документів, визначених Правилами прийому.

3.13. Документи кандидатів на навчання, які надійшли до Університету з порушенням зазначених вимог, повертаються комплектуючим органам (замовникам).

3.11. Особа, яка подає для вступу до Університету диплом, що є еквівалентним диплому магістра і виданий іноземним закладом вищої освіти, проходить вступні

випробування нарівні з іншими особами. Визнання диплома, виданого іноземним закладом вищої освіти, здійснюється відповідно до законодавства протягом чотирьох місяців після зарахування вступника.

3.12. Зарахування такого вступника здійснюється в разі успішного складання ним вступних випробувань та прийняття Вченою радою Університету рішення про визнання його диплома.

3.13. Вступні випробування визначаються Правилами прийому.

3.14. За результатами проведення вступних випробувань до Університету приймальна комісія приймає рішення щодо кожного вступника за процедурою, визначеною правилами прийому.

3.15. Наказ ректора про зарахування до Університету, прийнятий на підставі рішення приймальної комісії, оприлюднюється в установленому порядку. Відповідна інформація вноситься до Єдиної державної електронної бази з питань освіти.

4. Здобуття наукового ступеня доктора філософії поза аспірантурою (ад'юнктурою)

4.1. Особи, які професійно провадять наукову, науково-технічну або науково-педагогічну діяльність за основним місцем роботи, мають право здобувати вищу освіту ступеня доктора філософії в Університеті поза аспірантурою (ад'юнктурою). Підготовка таких осіб здійснюється за кошти відповідного закладу і триває чотири роки.

4.2. Особа подає до Університету заяву про підготовку з метою здобуття ступеня вищої освіти доктора філософії поза аспірантурою (ад'юнктурою). Якщо диплом особи, що є еквівалентним диплому магістра, виданий іноземним закладом вищої освіти, подання зазначеної заяви можливе після визнання її диплома відповідно до законодавства.

4.3. Після зарахування Університетом особи на підготовку з метою здобуття ступеня вищої освіти доктора філософії поза аспірантурою (ад'юнктурою) протягом місяця з дати наказу про зарахування відповідним наказом керівника цього закладу призначається науковий керівник (два наукових керівники) з числа наукових або науково-педагогічних працівників закладу з науковим ступенем. Відповідна інформація вноситься до Єдиної державної електронної бази з питань освіти.

4.4. Здобуття ступеня доктора філософії поза аспірантурою (ад'юнктурою) передбачає повне та успішне виконання прикріпленою особою відповідної освітньо-наукової програми та навчального плану Університету згідно із затвердженими в установленому порядку індивідуальним навчальним планом та індивідуальним планом наукової роботи, а також публічний захист дисертації у разовій спеціалізованій вченій раді.

4.5. Навчання на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти осіб, які працюють в Університеті та прикріплені для реалізації свого права на здобуття вищої освіти ступеня доктора філософії поза аспірантурою (ад'юнктурою), а також їх наукове керівництво здійснюється за кошти Університету, а осіб, яких направлено з інших ЗВО, – на умовах надання платних послуг шляхом укладання контракту (договору).

4.6. Особи, які прикріплені для здобуття ступеня доктора філософії поза

аспірантурою (ад'юнктурою), мають усі права й обов'язки, визначені цим Положенням.

4.7. У разі звільнення з роботи здобувача ступеня доктора філософії поза аспірантурою (ад'юнктурою) Університет вживає заходи щодо відрахування такої особи з підготовки. Особа може продовжити підготовку поза аспірантурою (ад'юнктурою) Університету, до якого вона прийнята на посаду науково-педагогічного чи наукового працівника (за основним місцем роботи), із зарахуванням їй відповідних кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи, здобутих поза аспірантурою (ад'юнктурою).

4.8. Підготовка здобувача ступеня доктора філософії поза аспірантурою (ад'юнктурою) завершується отриманням диплома доктора філософії після публічного захисту в разовій спеціалізованій вченій раді.

5. Вибір здобувачами ступеня доктора філософії навчальних дисциплін

5.1. Здобувач ступеня доктора філософії здійснює вибір навчальних дисциплін у першому семестрі.

5.2. Перелік вибірових навчальних дисциплін має відповідати власним потребам та інтересам здобувача в межах обраної теми дисертаційного дослідження.

5.3. Формування каталогу з переліком вибірових дисциплін у змісті освітньо-наукової програми здійснюється до 01 вересня нового навчального року.

5.4. Протягом першого семестру здобувачі ознайомлюються з каталогом вибірових дисциплін та пишуть заяви, письмово або з використанням електронних ресурсів щодо обраних навчальних дисциплін до завершення першого семестру.

5.5. Реалізація наведених етапів формування переліку вибірових навчальних дисциплін створює підстави для формування індивідуального навчального плану здобувача.

5.6. Здобувач має право здійснювати вибір навчальних дисциплін у межах, передбачених освітньо-науковою програмою та навчальним планом, в обсязі, що становить не менш як 25 % від загальної кількості кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи.

6. Звітування щодо виконання індивідуальних планів здобувачів ступеня доктора філософії та доктора наук

6.1. Здобувачі наукового ступеня доктора філософії звітують про виконання індивідуального плану роботи на засіданнях кафедр і атестуються науковим керівником, кафедрою. Результати виконання чи невиконання освітньо-наукової програми оформляються у індивідуальному плані. Звітування здобувачів на кафедрі відбувається в усній формі з демонстрацією всього, чим можна підтвердити виконання відповідних пунктів індивідуального плану за період звітування: надруковані розділи дисертації; оригінали чи копії надрукованих праць; інші матеріали.

6.2. Кафедра (лабораторія) ретельно вивчає представлені матеріали, порівнює отримані досягнення із запланованими і робить висновки щодо виконання чи невиконання індивідуального плану, зазначаючи про це у протоколі. Якщо індивідуальний план не виконаний, з'ясовуються причини цього і здобувач

попереджається, що якщо він не усуне виявлені недоліки до наступного підсумкового звітування (яке призначається через два місяці), то за результатами звітування може бути порушено питання перед Вченою радою Університету про відрахування такої особи за невиконання індивідуального плану.

6.3. Рішення кафедри (лабораторії) формулюється за одним із трьох варіантів:

1) індивідуальний план роботи за відповідний навчальний рік виконано в повному обсязі;

2) індивідуальний план роботи виконано не в повному обсязі (конкретизуються невиконані заходи, зазначаються шляхи їх ліквідування та період);

3) індивідуальний план роботи за відповідний навчальний рік не виконано (конкретизуються позиції невиконання).

6.4. У випадку невиконання здобувачем індивідуального плану, Вчена рада розглядає рішення кафедри (лабораторії), звіт здобувача наукового ступеня та приймає остаточне рішення щодо відрахування здобувача.

6.5. Звітування проводиться два рази раз на рік (річний термін рахується з моменту зарахування до відділу аспірантури (ад'юнктури) і докторантури, або прикріплення у якості здобувача наукового ступеня доктора філософії поза аспірантурою (ад'юнктурою).

6.6. За результатами підсумкового звітування наказом ректора Університету ад'юнкт (аспірант) переводиться на наступний рік навчання або відраховується з Університету.

7. Атестація здобувачів ступеня доктора філософії та доктора наук

7.1. Атестація здобувача ступеня доктора філософії (далі - атестація здобувача) - встановлення разовою спеціалізованою вченою радою у результаті успішного виконання здобувачем ступеня доктора філософії освітньо-наукової програми та публічного захисту ним дисертації відповідності результатів його наукової роботи вимогам освітньо-наукової програми.

7.2. Атестація випускників освітньо-наукової програми проводиться відкрито і публічно у формі захисту дисертації. Обов'язковою умовою допуску до захисту є успішне виконання аспірантом (ад'юнктом) його індивідуального навчального плану. Захист дисертації на здобуття ступеня доктора філософії передбачає оцінювання рівня теоретичної фахової підготовки відповідно до навчального плану підготовки здобувачів третього рівня вищої освіти за цією спеціальністю та оцінювання обов'язкових результатів навчання.

7.3. Стан готовності дисертації аспіранта (ад'юнкта) до захисту визначається науковим керівником (або консенсусним рішенням двох керівників).

8. Оцінювання успішності навчання здобувачів вищої освіти

8.1. Порядок оцінювання здобувачів ступеня доктора філософії здійснюється відповідно до Положень, схвалених в Університеті.

8.2. Система оцінювання передбачає накопичення 100 балів з кожної навчальної дисципліни, які перераховуються в національну шкалу та шкалу оцінювання ЄКТС.

8.3. Встановлюються: максимальні суми балів за виконання завдань у рамках аудиторної та самостійної роботи - 60 балів; за виконання завдань, винесених на підсумковий контроль - 40 балів.

8.4. Підсумкова кількість балів з навчальної дисципліни за семестр складається, як сума накопичувальних балів за аудиторну та самостійну роботу і отриманих балів під час підсумкового контролю. Оцінювання компетентностей здобувача вищої освіти з навчальної дисципліни та виставлення підсумкової кількості балів за аудиторну роботу здійснюється шляхом встановлення відповідного рівня знань на кожному навчальному занятті.

8.5. Умови допуску здобувача вищої освіти до складання підсумкового контролю:

Для денної форми навчання: - сума балів поточного контролю не менше ніж 36; - має не більше двох невідпрацьованих пропусків та/або невідпрацьованих незадовільних оцінок за поточний контроль.

Для заочної форми навчання: - сума балів поточного контролю не менше ніж 36.

8.6. З метою підвищення поточного рейтингу успішності здобувач вищої освіти має право перескладати аудиторну та самостійну роботу відповідно до графіку, встановленого науково-педагогічним працівником до підсумкового контролю і не більше двох пропусків та/або незадовільних оцінок з однієї навчальної дисципліни у один робочий день.

8.7. Критерії оцінювання знань:

Оцінка “відмінно”/ А – виставляється, якщо здобувач вищої освіти має глибокі і системні знання, вміє узагальнювати теоретичний матеріал, співвідносити загальні знання з конкретними ситуаціями; оволодів навиками аналізу, моделювання та адекватного оцінювання ситуації; обізнаний з науковими працями вітчизняних та зарубіжних фахівців в даній галузі; матеріал викладає логічно, послідовно, переконливо і аргументовано.

Оцінка “добре”/ В,С – виставляється, якщо здобувач вищої освіти показав достатній рівень знання курсу; надав правильні, але не зовсім повні визначення термінів; засвоїв основи аналітичного методу; допускає незначні неточності в розкритті окремих теоретичних положень.

Оцінка “задовільно”/ D, E – виставляється, якщо здобувач вищої освіти в цілому засвоїв теоретичний матеріал курсу навчальної дисципліни, але декламує із деякими упуцненнями при визначенні основних явищ та процесів; намагається висловити своє ставлення до проблемних питань, хоча і не зовсім аргументовано; вміє аналізувати набуті теоретичні знання і співвідносити їх з конкретними ситуаціями; викладає матеріал непослідовно, неточно, з наявними помилками.

Оцінка “незадовільно”/ FХ, F – виставляється, якщо здобувач вищої освіти виявив слабкі (відсутні) знання теоретичного матеріалу навчальної дисципліни; не зміг дати визначення основних категорій та явищ; відсутні знання основних норм і визначень; матеріал викладається непослідовно, нелогічно, фрагментарно та з допущенням помилок.

Оцінка “зараховано” / А, В, С, D, E – виставляється, якщо здобувач вищої освіти виявив достатньо повні знання матеріалу навчальної дисципліни; вміє узагальнювати теоретичний матеріал, співвідносити загальні знання з конкретними ситуаціями, дає правильні, хоча і не завжди повні відповіді на поставлені запитання;

допускає неточності у розкритті окремих теоретичних положень, норм та визначень.

Оцінка “не зараховано”/ FX,F – виставляється, якщо здобувач вищої освіти виявив слабкі знання; не зміг дати визначення основних термінів та визначень; викладає матеріал непослідовно, нелогічно, фрагментарно, неточно, стисло; відсутня переконливість у викладенні матеріалу.

8.8. Система оцінювання на заочній чи дистанційній формі передбачає накопичення 100 балів з кожної навчальної дисципліни, які перераховуються в національну шкалу та шкалу оцінювання ЄКТС. Встановлюються: максимальні суми балів за виконання завдань у рамках аудиторної та самостійної роботи – 60 балів; 40 балів - за виконання завдань, винесених на підсумковий контроль.

8.9. Недопущення здобувача вищої освіти до підсумкового контролю прирівнюється до незадовільної оцінки.

Питання про недопущення здобувача вищої освіти до підсумкового контролю вирішує науково-педагогічний працівник та здійснює відповідний запис «не допущено» в заліковоекзаменаційної відомості.

Здобувач вищої освіти, який недопущений до складання підсумкового контролю, має право скласти його під час визначеного окремим графіком для ліквідації академічної заборгованості, попередньо досягнувши всіх умов допуску.

Відсутність здобувача вищої освіти, який накопичив менше 60 балів за поточний контроль на підсумковому контролі без поважної причини прирівнюється до незадовільної оцінки. Такий здобувач вищої освіти має право скласти підсумковий контроль під час ліквідації академічної заборгованості визначеним окремим графіком.

8.10. Здобувач вищої освіти, який не погоджується з виставленою у відомість обліку успішності під час підсумкового контролю оцінкою, має право звернутися з письмовою рапортом/заявою (апеляцією) до Університету не пізніше, ніж наступного робочого дня після оголошення результатів. Якщо здобувач вищої освіти не звернувся з апеляцією у встановлений термін, то оцінка, виставлена науково-педагогічним працівником є остаточною. Результат розгляду апеляції, з відповідним рішенням, фіксується на апеляційній заяві поданою здобувачем вищої освіти та підтверджується підписами комісії.

9. Порядок видачі довідки про виконання освітньо-наукової програми здобувачам ступеня доктора філософії

9.1. Довідка про виконання освітньо-наукової програми - документ, який містить інформацію про результати навчання здобувача, назви дисциплін, отримані ним оцінки і здобуту ним кількість кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (далі - ЄКТС).

9.2. Здобувач ступеня доктор філософії отримує довідку про виконання освітньо-наукової програми за умови виконання відповідної освітньо-наукової програми та успішного складання підсумкових контролів з дисциплін, які включені до навчального плану.

9.3. Довідка видається здобувачу, який готується до захисту дисертації. У разі переривання навчання або відрахування, здобувач вищої освіти має право на отримання академічної довідки.

9.4. Довідка про виконання освітньо-наукової програми є документом

встановленого зразка, що містить відомості про результати навчання в аспірантурі (ад'юнктурі), назви навчальних дисциплін та складені заліки та екзамени здобувачем вищої освіти.

9.5. Для отримання довідки аспірант (ад'юнкт) подає заяву (рапорт) та візує у керівництва Університету. Заявнику доводяться строки виготовлення академічної довідки (як правило, не більше тридцяти робочих днів з дня реєстрації відповідної заяви).

9.6. Працівники відділу готують довідки та реєструють в «Журналі реєстрації видачі академічних довідок».

9.7. Підготовлена Довідка підписується ректором Університету та проставляється гербовою печаткою. В окремих випадках академічну довідку може підписувати перший проректор Університету.

9.8. Аспірант (ад'юнкт) отримує документ у відділі аспірантури (адюнктури) і докторантури, завіривши підписом про отримання.

10. Переривання, продовження навчання, переведення та відрахування здобувачів вищої освіти

10.1. Здобувач вищої освіти має право на переривання, продовження навчання, переведення та відрахування. До строку навчання в відділі аспірантури (адюнктури) і докторантури не включається період хвороби (тривалістю понад один місяць), перебування у відпустках у зв'язку з вагітністю та пологами, для догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку, а також відсутність за місцем навчання з інших поважних причин, передбачених законодавством України.

10.2. Питання щодо відрахування здобувачів вищої освіти доктора філософії та доктора наук розглядає Вчена рада університету за клопотанням керівників кафедр (інших підрозділів) університету та наукового керівника, крім випадку відрахування у зв'язку із закінчення строку навчання або за власним бажанням.

10.3. *Здобувачі вищої освіти можуть переривати* навчання (з наданням академічної відпустки) у зв'язку з обставинами, які унеможливають виконання індивідуального плану наукової роботи.

Академічна відпустка може бути надана відповідно до цього Положення з таких причин:

за медичними показаннями, що унеможливають поєднання відновлювального лікування з навчанням (у випадку зниження працездатності внаслідок порушень функцій організму, які зумовлені гострими захворюваннями, що потребує тривалого відновлювального лікування); загострення хронічних захворювань або часті захворювання (понад один місяць впродовж півріччя); анатомічні дефекти, що не дають змоги провести відновлювальне лікування під час навчання;

у зв'язку з участю в програмі академічної мобільності - якщо навчання чи стажування в освітній або науковій установі (у тому числі іноземної держави) унеможливує виконання учасником академічної мобільності індивідуального навчального плану за основним місцем навчання;

у зв'язку з призовом на військову службу (призову на військову службу під час мобілізації, на особливий період, призову на строкову військову службу, вступу на військову службу за призовом осіб офіцерського складу, вступу на військову

службу за контрактом відповідно до законодавства);

у зв'язку з довгостроковим службовим відрядженням здобувача, який поєднує навчання з роботою;

у зв'язку із сімейними обставинами - перерва у навчанні, процедуру надання якої визначає заклад вищої освіти, та яка надається здобувачу вищої освіти на підставі його вмотивованої заяви на строк не більше одного року за весь період навчання за відповідним рівнем вищої освіти;

у зв'язку з вагітністю та пологами; доглядом за дитиною до досягнення нею трирічного віку;

якщо дитина здобувача вищої освіти згідно з медичним висновком потребує домашнього догляду до досягнення дитиною шестирічного, шістнадцятирічного, вісімнадцятирічного віку у випадках, встановлених пунктом 3 частини першої статті 25 Закону України «Про відпустки».

10.4. Для оформлення академічної відпустки аспірант (ад'юнкт) подає на ім'я ректора університету заяву, погоджену з науковим керівником, завідувачем кафедри (іншого підрозділу) університету. До заяви повинні додаватися документи, які підтверджують обґрунтованість причини переривання (офіційне запрошення на стажування, підтвердження отримання гранту, лікарняні листи, свідоцтво про народження дитини тощо).

Період переривання навчання не зараховується до загального строку навчання, тому наукові підрозділи Університету звільняються від надання послуг таким здобувачам вищої освіти.

Після завершення строку переривання навчання особа може бути поновлена на навчання шляхом допуску до освітнього процесу. Допуск до освітнього процесу здобувачів, у яких завершився строк переривання навчання, здійснюється наказом ректора на підставі заяви здобувача, що подана у письмовій або електронній формі не пізніше, ніж за п'ять днів до завершення строку академічної відпустки.

Здобувачі вищої освіти, які у визначений термін не подали документи для оформлення допуску до освітнього процесу або продовження строку академічної відпустки, відраховуються із Університету за порушення умов договору про навчання.

10.5. Особи, відраховані до завершення навчання за певною освітньою програмою, можуть бути *поновлені на навчання* на місця за кошти фізичних (юридичних) осіб на підставі особистої заяви, поданої до Університету.

Заява про поновлення на навчання розглядається протягом п'яти робочих днів, після чого заявник повинен бути письмово поінформований (у тому числі засобами електронного поштового зв'язку) про строки, порядок і умови поновлення на навчання або про причину відмови.

Поновлення на навчання здобувачів вищої освіти, у яких завершився термін академічної відпустки, здійснюється наказом керівника ректора Університету на підставі заяви ад'юнкта (аспіранта), яка подається не пізніше двох тижнів до завершення терміну академічної відпустки.

10.6. Здобувачі вищої освіти, які не подали в установлений термін документи для допуску до навчання відраховуються із Університету.

10.7. Усі суперечливі питання з приводу надання академічної відпустки розглядає керівництво Університету за участю Наукового товариства студентів (курсантів, слухачів), аспірантів, докторантів і молодих вчених та Вченої ради, із

запрошенням гаранта ОНП.

10.8. Аспіранти (ад'юнкти) можуть бути *переведені* до іншого закладу:

з однієї освітньої програми на іншу;

з однієї форми здобуття вищої освіти на іншу;

з одного джерела фінансування на інше;

з одного закладу вищої освіти до іншого із збереженням місця державного замовлення.

10.9. Переведення аспірантів (ад'юнктів) здійснюється в межах ліцензованого обсягу закладу.

10.10. На першому році навчання переведення аспірантів (ад'юнктів) забороняється.

10.11. Переведення аспірантів та ад'юнктів з однієї форми навчання на іншу (денна/ заочна) здійснюється наказом ректора Університету на основі рапорту чи заяви (погодженого науковим керівником, завідувачем кафедри), погодження з науковим товариством студентів (курсантів, слухачів), аспірантів, докторантів і молодих вчених та рішення Вченої ради, у період зимових або літніх канікул.

10.12. Переведення, поновлення чи зарахування аспірантів з інших закладів вищої освіти здійснюється шляхом подачі заяви (рапорту) до Університету, з обов'язковою ліквідацією академічної різниці та за наявністю наказу про відрахування здобувача з іншого закладу вищої освіти.

10.13. Індивідуальний план наукової роботи переведеного або поновленого здобувача погоджується здобувачем з його науковим керівником та затверджується вченою радою Університету протягом двох місяців з дня зарахування.

10.14. У разі, якщо здобувачі вищої освіти, які навчалися за державним замовленням, звільняються з основного місця роботи, за їх бажанням, вони можуть бути переведені для продовження навчання на умовах контракту (договору), за умови наявності вакантних місць, в межах ліцензійного обсягу.

10.15. Поновленими до складу здобувачів вищої освіти можуть бути особи, відраховані до завершення навчання за освітньою (науковою) програмою.

10.16. Поновлення здобувачів, які були відраховані з аспірантури Університету здійснюється наказом ректора Університету, як правило, під час літніх або зимових канікул незалежно від тривалості перерви в навчанні, причин відрахування.

10.17. Питання щодо поновлення здобувачів вирішується на основі рішення Ради Наукового товариства студентів (курсантів слухачів), аспірантів, докторантів і молодих вчених (НТСКСАДмВ).

10.18. *Підставами для відрахування* здобувачів вищої освіти з Університету є:

– достроковий успішний захист наукового дослідження за умови виконання освітньої складової в повному обсязі;

– порушення строку затвердження теми дисертації та призначення наукового керівника без поважних причин (на підставі рішення, ухваленого Вченою радою Університету);

– переведення до іншого ЗВО (науково-дослідної установи);

– невиконання індивідуального плану наукової роботи або порушення строків виконання індивідуального плану наукової роботи без поважних причин, передбачених законодавством (на підставі рішення, ухваленого вченою радою);

– порушення умов договору (контракту), укладеного між Університетом та

особою, яка навчається, або фізичною (юридичною) особою, яка оплачує таке навчання;

- несвоєчасна ліквідація академічної заборгованості (на підставі рішення, ухваленого Вченою радою Університету);

- академічна недоброчесність;

- порушення дисципліни та правил внутрішнього розпорядку Університету (на підставі рішення, ухваленого Вченою радою Університету);

- звільнення із ЗВО/НДУ (стосується здобувачів вищої освіти, які здобувають ступінь доктора філософії поза ад'юнктурою (аспірантурою) і професійно здійснюють наукову, науково-технічну або науково-педагогічну діяльність за основним місцем роботи;

- власне бажання;

- інші випадки, передбачені законом.

10.19. У випадку відрахування здобувача вищої освіти з числа осіб, які навчаються на місцях державного (регіонального) замовлення, на підставах, передбачених Порядком відшкодування коштів державного або місцевого бюджету, витрачених на оплату послуг з підготовки фахівців, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 26 серпня 2015 року № 658 або Порядком призначення і виплати стипендій, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 12 липня 2004 року № 882, або в разі втрати права на навчання за державним або регіональним замовленням відповідно до Порядку реалізації права на першочергове зарахування до закладів вищої медичної і педагогічної освіти за державним (регіональним) замовленням осіб, які уклали угоду про відпрацювання не менше трьох років у сільській місцевості або селищі міського типу, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 травня 2018 року № 417, наслідком є припинення для такої особи права продовження навчання за державним (регіональним) замовленням.

10.20. Продовження навчання таким здобувачем вищої освіти може здійснюватися за його заявою шляхом переведення у порядку, встановленому цим Положенням, на навчання за кошти фізичних (юридичних) осіб. У разі неподання такої заяви у строк, визначений положенням про організацію освітнього процесу в закладі вищої освіти, здобувач вищої освіти відраховується за порушення умов договору про навчання в закладі вищої освіти, укладеного відповідно до частини шістнадцятої статті 44 Закону України «Про вищу освіту». Питання щодо відрахування здобувачів вищої освіти з негативних причин розглядає Вчена рада Університету за вмотивованим клопотанням кафедр та наукового керівника з ухваленням відповідного рішення, а також за погодженням із гарантом ОНП та з науковим товариством студентів (курсантів, слухачів), аспірантів, докторантів і молодих вчених.

